Med detta häfte följer ett bihang utgifwet af redaktionen.

Pietisten.

Trettiondesjunde årgången,

innehållande

Predikningar öfwer wåra nya Högmessotexter.

Tredje häftet.

September 1878.

Stockholm,
tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag,
1878.

Kære Broder. För några dagar sedan läste jag hos Joh. Arndt följande stöna ord, som beröra åtskilnaden mellan synden och syndaren: "Uti kärlek och hat till din nästa skall du märka den åtskilnaden, att du wäl hatar **hans synder och laster** såsom ett djefwulens werk, men sjelfwa **personen** skall du icke hata utan hafwa medlidande med honom, att sådana laster uti honom bo, samt bedja Gud för honom, såsom Herren Kristus på korset bad för öfwerträdarena."

Orden återfinnas i Joh. Arndts Sanna Kristendom 1 bok. 40 kap., och det synes mig wara en högst besynnerlig sak, att man under de sednare åren så mycket hos oß fäktat emot den lära, som gör skilnad mellan den syndande personen och hans synd. Att förneka den skilnaden, det är att förneka all frälsnings möjlighet.

Jag förstår mycket wäl den oro, som hos dig uppkommit genom det spörsmålet, huruwida Guds barn kunna kallas syndare eller icke. Och dock, om du tänker lugnare på saken, skall du säkert finna, att man icke bör oroas deraf, att menniskor börja wid Guds ord undersöka äfwen den saken. När dylika spörsmål uppkomma, plägar jag tänka: "Må wi i Guds namn undersöka ärendet; och befinnes det, att wi hafwa något orätt i wår uppfattning, så må wi rätta det!" Ty det är alltid det lugnaste. Hwad emedlertid disputationen om den nu nämda saken angår, will jag säga, att jag icke förstår, att det är fråga om annat än en ordtwist. Fråga wi, om en kristen kan kallas syndare i den meningen, att han **lefwer i synd**, så swara alla endrägtigt nej. Alltså om den saken är ingen twist. Fråga wi åter, huruwida det om en kristen kan sägas, att han **har** synd, så äro ju de flesta ense om att swara ja. (Först der detta nekas, uppkommer en twist om sak.) Herren talar ock sjelf om de kristna såsom om grenar, hwilka ännu behöfwa renßas; han säger ock: om din broder syndar dig emot o. s. w. (men synd emot en broder är ju alltid synd mot Gud), han har ock lärt lärjungarne bedja: Förlåt oß wåra skulder o. s. w. När Petrus frågade honom: Huru ofta skall min broder synda mig emot och jag skall förlåta honom det? Äro sju resor nog? så swarade Herren: Icke sju utan sjuttio sinom sju resor (Matth. 18: 21). I Luk. 17: 4 säger Herren: Om din broder syndar dig emot sju resor om dagen och han sju resor wänder om till dig och säger: Jag ångrar mig, så förlåt honom. I Joh. 13 säger han ock, att den som är twagen, ännu behöfwer twå fötterna o. s. w. I 1 Cor. 8: 12 talar Paulus om de kristnas inbördes försyndelser och säger: Men sålunda syndande mot bröderna, synden I emot Kristus. I 1 Tim. 5: 20 befaller han Timoteus att öppet straffa syndande kristna. Ja, äfwen Johannes, som dock i 1 Joh. 3: 6, 9 säger, att den, som syndar, icke har sett Gud, och att den, som är född af Gud, icke kan synda, han förutsätter dock i 2: 1, att det kunde hända, att en kristen syndade, och hänwisar i sådant fall till Jesus Kristus, som är försoningen. I 5: 16 gör han samma antagande och skiljer tillika mellan synd, som är till döds, och synd, som icke är till döds. Paulus talar wäl ock om en kristen, då han i Gal. 6: 1 säger: Om en menniska ertappas i någon öfwerträdelse o. s. w. Och när Jacob bestraffar de kristna derför, att de hade anseende till personen, så säger han: I gören synd, öfwerbewisade af lagen såsom öfwerträdare (Jac. 2: 9). Af allt detta ser jag, att det i Skriften talas om de kristna ömsom så, att de icke synda, ömsom åter så, att ännu orenlighet finnes hos dem att utrensa, synd att bedja om förlåtelse för o. s. w. När Paulus talar om de kristna i Korint såsom "syndande" mot bröderna och mot Kristus, dömer han dem dock icke, såsom wore de icke kristna och Guds barn. Han upphäfwer icke med sitt tal, hwad han förut om dem sagt, att de woro aftwagna, helgade, rättfärdigade (1 Cor. 6: 11). Ejheller lärer Herren Petrus att betrakta en syndande broder, såsom wore han icke en broder widare. Detta wisar, så widt jag förstår — en annan kan ju hafwa bättre förstånd än jag — att Skriften talar om "**synda**" i dubbel bemärkelse, så att det i den ena bemärkelsen kan om kristna sägas, att de synda, i den andra deremot icke. Och skilnaden mellan de olika bemärkelserna, tror jag, är den redan angifna. Men om så är, då tror jag ock, att man alldeles icke felar mot den heliga Skrifts ware sig åskådningssätt eller uttryckssätt, när man i den ena bemärkelsen talar om de kristna såsom icke syndare, i den andra bemärkelsen deremot såsom syndare. För öfrigt will jag påpeka, att det ord, som i wåra swenska öfwersättningar af Nya Testam. öfwersättes med "**syndare**", egentligen är ett egenskapsord, som betyder "**syndig**". Med samma rätt, som jag nu kallar den "skröplig" eller "felaktig", hos hwilken jag ser fel och skröpligheter, med samma rätt, synes det mig, kallar jag den "syndig", hos hwilken jag ser synder. När man kallar Guds barn syndare, så tänker aldrig heller någon, att man menar, att de **lefwa i synd.** Nej, ordet uttrycker då

just, hwad man will säga, nemligen **att de ännu hafwa synd, från hwilken de behöfwa renas**, och så uppfattas det äfwen af dem, som höra det. Striden torde wara mycket föranledd deraf, att ofta i predikningar öfwerdrifna uttryck om de kristnas syndighet begagnats, och det är ju godt, att sådana uttryck rättas. Icke sällan torde ock talet om de kristnas syndighet hafwa blifwit i föredrag och predikningar oförsigtigt framstäldt så, att det tjenat slarfwiga kristna till hjelp och tröst **emot** Skriftens allwarliga förmaningar till helgelse, och godt är ju, att en oppositon deremot uppstår, samt att det orätta erkännes och rättas.

Härmed sammanhänger den andra frågan om "kött och ande", "den gamla och den nya menniskan", "det rena och orena hjertat". I allmänhet har man i predikningar menat detsamma, när man talat om "köttet", "den gamla menniskan" och "det orena hjertat". Fördenskull har man ock talat om allt detta **hos en troende kristen.** Emedlertid har spörsmål uppstått, om ock Skriften med alla dessa uttryck menar ett och detsamma, och då tror jag mig se, att så icke är. Skriften brukar uttrycket: "den gamla menniskan" på tre ställen, nemligen Rom. 6: 6, Eph. 4: 22, Col. 3: 9 f. och på alla dessa ställen nämner hon den gamla menniskan såsom något aflagdt (såsom du kan se i alla nyare öfwersättningar); om **köttet** deremot säges i Gal. 5, att det hos kristna strider mot anden, och att det således ännu är qwar. Om **hjertat** säger aposteln Petrus i Apg. 15: 9: Gud **rengjorde** deras hjertan genom tron, och hos profeten heter det: Jag skall **taga ur eder** det stenhjertat och gifwa eder ett hjerta af kött. Om **två hjertan** hos en kristen talar, så widt jag kan se, aldrig Guds ord. Af allt detta tycker jag mig finna, att Skriften med **hjertat** menar menniskans innersta wäsen, hwilket antingen regeras af **köttet** och lefwer i synd, eller ock är **rengjordt** från synd och **regeras** af Anden. Det **tillstånd**, som utmärkes deraf, att **hjertat** regeras af **köttet** och lefwer i synd, kallas **den gamla menniskan**; det **tillstånd**, som utmärkes deraf, att **hjertat** regeras af **Anden**, kallas **den nya menniskan.** Den gamla menniskan är alltså **det gamla syndaliswet** (Eph. 4: 22), som en kristen aflagt; **den nya menniskan** är detsamma som det nya andliga lif, hwilket han nu i Kristus lefwer.*) Ytterst är det alltså fråga om ändring af ett obibliskt uttryckssätt. Hwad bibeln kallar **kött**, det hafwa wi warit wana att kalla ömsom **kött**, ömsom **den gamla menniskan**, ömsom **det gamla, orena hjertat.** Hwad Skriften deremot kallar **hjerta**, det hafwa wi warit wana att kalla **sinne** eller **ande.** I grunden hafwa wi alltså **menat** lika rätt förr som nu; hwad nu är fråga om, det är att man bör **benämna sakerna med bibelns namn.** Deraf blir icke någon **ny lära** utan endast ett **riktigare uttryckssätt.** Saken är ock icke utan sin wigt. Den wanliga sammanblandningen af **köttet** och **hjertat** har gjort, att den ene med Skriftens tal om det orena **köttet** welat bewisa, att en kristens **hjerta** är orent, medan den andre med Skriftens tal om det rena **hjertat** welat bewisa, att ock en kristens **kött** är rent. För att nu utreda saken har den förre ömsom talat om **två** hjertan hos en kristen, ömsom skilt mellan **hjertat** och **sinnet,** betecknande hjertat såsom orent men sinnet såsom rent. Det har den andre åter sett wara obibliskt taladt, och så har mycken oreda i föredragen och mycken onödig strid uppkommit. Derför tror jag wisserligen, att det tjenar mest till gagn, att man, så långt möjligt är, rättar sina **uttryck** efter bibeln. Dock får man å andra sidan akta sig, att man icke för de oriktigt anwända uttryckens skull såsom oriktig förkastar **en rätt lära.** Ty såsom jag sagt: äfwen om man ändrar **uttrycken,** så följer alls icke, att man förut **lärt orätt**; nej, man har nog efter meningen i allmänhet lärt riktigt, om man än begagnat oriktiga uttryckssätt. Bäst är ju dock att få både **saken** och **uttrycken** riktiga.

Att icke blott gerningarna utan ock **tankarna** och **begären** äro synd, det tror jag wiss. All lagöfwerträdelse är synd. Lagen säger: Du skall icke begära. Alltså är sjelfwa begäret lagöfwerträdelse och synd. Att onda tankar äro synd, tror jag ligger redan gifwet deri, att de äro **onda.**

Nu farwäl! Gud med oss!

Din

P. W.

---

*) Wid sista predikantmötet i Stockholm diskuterades widlyftigt om denna sak, hwilket du kan få läsa af den tryckta redogörelsen, som snart utkommer på Lundholms förlag.

Anmälan.

Instundande November månad utkommer, om Gud will,

Stycken af Lifwets ord,

Ett bibelord med utläggning för hwar dag i året

af

P. Waldenström.

Boken, hwilken (i likhet med andra dylika) hufwudsakligen utgöres af lämpliga utdrag ur wåra öfriga skrifter, kommer att kosta

häftad . . . . . 2 kronor
i w. band . . . . . 2,50 „
i klotb. med guldtryck . . . . 3,25 „
i extra fint band med guldsnitt . 4 „

När minst 5 exemplar före detta års slut kontant reqvireras från Pietistens Expedition, lemnas 30 procents rabatt. Reqvisitioner expedieras i den ordning de ingå.

Af **Fr. Lundgren** äro på Pietistens Expeditions förlag utgifna följande skrifter för barn:

Barnens prydnad
Barnens bäste wän
De rättfärdiges wäg
De ogudaktiges wäg
Den rätte fadren
Barnens skyddswakt

} hwardera à 6 öre. Inbundna kosta de alla tillsammans i w. b. 50 öre, i klotb. 75 öre.

Brefwet wid grafwen; öfwersättn. Pris 25 öre.

Wi rekommendera på det warmaste dessa förträffliga barnskrifter, hwilka, på samma gång de tala ett för barnen lättfattligt och till hjertat gående språk, äfwen lemna den äldre läsaren en rik uppbyggelse. I hwarje kristligt hem och hwarje söndagsskola borde de finnas.

Wid kontant handel å Pietistens Expedition lemnas 25 procents rabatt.

Alla bref adresseras till **Pietistens Expedition, Stockholm.**